

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Zékratát nem adhatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilatkozat minden garmond sor díjja 20 kr.

HIRDETÉS DÍJA

Hivatalos hirdetéseknek: Minden szó után 1 kr. Azonfelül bőlég 80 kr.

Kiemelt díszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért természetesen azert minden négyeszdög centim. után 8 kr. számítottak.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Modern farizeusok.

Összes törekvésünk célja: megértetni az emberekkel, hogy az emberben az embert becsülje.

Az igaz ember képét megrajzolta Jézus, többek közt a samaritánus példájában, aki ápoló gondjai alá vette az utfélen véreben fetrengő zsidót, aki mellett a saját papjai könyörület nélkül mentek el. A gonoszra rámutatott abban a farizeusban, aki a templom piacán így imádkozott: "hálát adok neked, Isten, hogy nem vagyok olyan, mint ama publikánus, — aki pedig igazi bűnbánattal térdelt a templom hátsó zugában.

Ez a szivekbe látó isten-ember semmit se utált jobban, mint az előítéletet, a külszint, az alakoskodást s az elfogultság nélkül való szeretetet és jó cselekedeteket mutatott reá a valódi ember képére. Neki egyetlenegy dogmája volt: a szeretet, s azzal akarta egybeforrasztani az emberiséget.

És mégis századokon keresztül tartott a születés, vallás és nemzetiség szerint váltakozó előítéletek sötétsége és én úgy látom, hogy az összes embervér azért folyt ki, ami ezeknek az előítéleteknek az alapján szétválasztotta, nem pedig a mi a jézusi vallás lényege folytán egyesíteni lett volna hivatva az emberiséget.

Most mintha az ujjkor szellője egyszerre éretté tette volna az emberiséget, hogy ezeket a nagy eszméket megértse. A születés és társadalom elválasztó falai kezdenek ledőlni. A munka, a szorgalom, a becsület kezdi kivívni a maga megillető jogait, s mintha a kebleket az előítéletektől mentes humanizmus melegítené.

Ha a felvilágosodott, a valódi ker. felfogásra rá kell az embereket mintegy nevelni: bizonyos, hogy a multak kiskoru tévedéseier az egyházakat terheli a felelősség, melyek a nevelést kizárólag kezükben tartották és a melyek a szörszálhasogató dogmatizálások közepett a legtöbb-

ször arculütötték a Jézus vallásának lényegét. És ha ma teljes erejükben látjuk érvényre emelkedni mindazokat a felséges eszméket, a melyeket e nagy szellem az emberi életnek összes viszonyaira vonatkozólag hirdetett: világos, hogy az egyházak, melyek még ma is a legnagyobb hatást gyakorolják a gondolközásra, a bölcsőtől a koporsóig, ma jobban értik hivatásukat.

És mintha az idők jele volna már az a nemrég lezajlott csikágói vallás-kongresszus is, hol a világ összes vallásának képviselői jelen voltak s nem igyekeztek lehajzani egymást skolasztikus dogmatizálásal, sem pedig a vallások egyedül idvezítő voltát nem hirdete közölök egyik sem nagy garral, hanem ellenkezöleg, azt igyekezett kimutatni mindenki, hogy minden vallás az egyen értékek becsülésében, a szeretet gyakorlatában csodálatosan megegyezik.

És reám ezek s a humanizmusnak egyéb tényei felemelő hatással voltak, hogy tán nem messze vagyunk már az „egy akol és egy pástor” eszményének megvalósulásától.

Másfelöl annál fájdalmasabban érint, ha még mindig nagy számmal látjuk a farizeusokat. Más ruhában, de a régi elvekkel. Ők még mindig a valláshoz, a születéshez kötött előítéleteket hirdetik. Nekik elég a régi farizeusok jelszava: „Názáretből származhatik-e valami jó?”

Hogy teljesen tisztában legyünk: a most folyó egyházpolitikai vita alatt megbizonyosodott felekezeti türelmetlenségre, elfogultságra célozunk.

Hát nem abszurdum a tizenkilencedik század végén, egyes, egyénileg tiszteletreméltó papok ajkairól hallani kijelentéseket, melyek az ország egy és más helyein szányra kelnek az ellenkezö valláson levök tábora felé? Hát nem egyenesen megbotránczóztató-e közelebből az a hang is, az örvöngö fanatizmusnak az a megnyilatkozása, mely Zemplén-vármegye egyik mezövárosában annak ajkáról hangzott el, a ki a nagy mestertöl minden egyebet, csak

nem gyölöletet tanulhatott s a mely nyilatkozat sok nemes keblet felháboríthatott?

De hát mondhatná valaki: minek ezzel foglalközni, hiszen a fanatizmus a flagellánsoktól mostanig ezer alakban nyilatkozott? S minek éppen e lapok hasábjain?

De nem úgy van ám a dolog.

Ez a lap társadalmi kérdéseket feszeget és állapotokat javít. Az pedig a magyar társadalom kérdése, hogy annak szellemi vezetöi, a nép vezetöi birják-e a béke, a türelem, a felvilágosodás lelkét magukban? A tisztas társadalom kérdése, hogy lelkészei, tanítói, tehát népünk szellemi vezetöi mennyiben birják a humánus gondolközás áldásait? Bármely felekezetenek legyenek ily botrányhösei, bennük mindig a türelmetlen, elfogult iskolai nevelést kell kárhözváltatni, mert ezek a szerencsétlenek nem gondolközö egyének, de öntudatlan tanitukusok.

Modern farizeusok!

Semmi kétség, hogy a haladó idö ezeket is elsepri majd, mint elseperte a régi gárdát. De kicsoda szégyene lesz az a tizenkilencedik század társadalmának majd, ha a késö történetírás müzsája az ö magas piedesztáljáról meglátja és beszélni fog erröl a sötét elfogultságról is.

Péter Mihály.

A közigazgatási bizottság üléséböl.

Vármegyénk t. közig. bizottságának legutóbbi, március hó 10-én tartott üléséröl szölo tudósításunkat a következökben adjuk:

Az alispán sorozáson lévén elfoglalva törvényes helyettese a rendszerinti föjegyzö adott jelentést a közigazgatás mult havi állapotáról. E jelentés kiemelte, hogy a sorozás a tokaji járás területén már véget ért, mégpedig igen kedvezö eredményel. — A szinnai, homonnai, sztrópkai és varannai járasok területén 2894 olyan egyén találtatván, kik élelmezés tekintetében közsegedelemre szorulnak: számukra a rendelkezésre álló alapból 2260 ft utalványozott ki az inségesek segedelemben részesítésére alakult központi bizottság. — A hadá-

„Nagypénteken mossa holló” . . .

Ki ne ismerné annak a népdalnak minden versszakát, a mely így kezdödik?

Ugy látszik, mintha semmi összefüggésben sem állana az az első sor a többiekkel. Ráfogják, hogy népünk gondolatmenetének bárgyúsága van benne kifejezve s hogy csak a csattanós rim kedvéért áll ott az egész első sor. Tudósok, nyelvbarátok, kritikusok foglalköztek már vele.

Azután jöttek a természettudósok és kimutatták, hogy a holló nem szokta a fiát mosni, hanem meghagyja a maga feketeségében, legkevésbé jut pedig eszébe neki nagypénteken a tisztalközás, annál az egyszerű oknál fogva, mert a holló számára aligha irt még valaki kalendáriumot, s így nem lehet tisztában azzal, hogy a sok „szerencsétlen” nap közül melyik a nagypéntek?

Mindezeknek az okoskodásoknak alapja téves. Az a holló, a ki abban a népdalban meg van énekelve, csakugyan megmosdatta a fiát, még pedig nagypénteken, — így tehát tiszta igazság van a sorokban elmondva, de söt még az összefüggés is meg van az első sor és a többiek közt, úgy, hogy e régi, ismert kis népdal egész történetet mesél el, úgy, a mint ez meg van írva s a mint az a dalos ajkokról elhangzik.

Ki ne tudná nagypéntekröl, hogy az a kálmisták nagybötje? Egyébkor csak akkor böj-

TÁRCA.

Március iduszán.*)

Szellö suhant megint a légen át,
Annak a büvös-bájos márciusnak
Uj életet keltö fuvalata,
A melytöl egykor széles e hazában
Sok századéves, rideg tél után
Minden magyar szivében kinyitott
A szabadságnak áhitott virága.

Szellö suhant megint a légen át,
Szabad szivekböl áradt fuvalom,
Megostromolni olvasztó lehével
Azokat a sivar jégormokot,
A melyeket mohos előjogok
S elaggott elvek rideg halmazából
Hatalomsóvár önérdék fagyasztott;
S a melyekröl rohant le többnyire
Minden vihar, mely e szegény hazát
Meglátogatta ezer év alatt
A Muhi pusztától Világos-ig.

Szellö suhant megint a légen át
A büvös-bájos első márciusnak,

* A „Máramaros” márc. 14-iki számából vettük át. Szerk.

Szabadságot hordó fuvalata;
S vágyat fakaszt minden igaz kebelben
Hogy valahára az ösi átkot,
A pártviszályt legyözve, egyesüljünk
Vallás, nyelv, rang és számítás nélkül
Önzést kizáró hazaszeretemben;
Hogy e már-már letönd ezredévnek
Minden gátló bilincseit ledobva,
Lépjünk a másik ezredévbe majd
Uj tetterövel, elszánt akarattal.

Szellö suhant megint a légen át
Ma még csak enyhe, csendes fuvalom,
Mely vágyat ébreszt, ábrándot fakaszt;
De szenvedélyek izzó melegével,
S vad harag titkos szikráival
Ne szítsuk, mert vihar lehet belöle,
Villámot szörö, menydörgö vihar;
Mely, mint az első büvös márciusnak
Enyhén kelö s oly biztató fuvalmát
Váratlanul felváltó zivatar:
Végig tiporja majd e szép hazát,
S félszázados nagy alkotásainknak
Feldult romjain lézengök siralma
Köszönti majdan az új ezredévet.

Kik ülték március iduszát,
Ne felejtsetek meggondolni mindezt! . . .

Vékony Antal.

szati utaknak és azokon találtató több rendbeli műtárgynak állami segedelemmel leendő jó karba helyzetése iránt ismételtlen is fölirotat intéztek a kereskedelemügyi kir. ministerhez. — Amerikába kivándorolt a mult február hó folyamán 52 egyén, visszajött 54. — A ministeri leiratok felolvasása után következett folyó ügyek során, még pedig abból az esetből eredőleg, hogy a B.-Szerdahely községtől követelt 430 fnyai adóvégrehajtási költségteremtényből 280 ft leirandónak találtatott, — utasítottak a járárok főszolgabírái, hogy a községbe kiküldött adóvégrehajtóknak működését éber figyelemmel kísérjék, költség-felszámításait szigorúan számonkérjék, különösen pedig ügyeljének arra, hogy az 1883. évi 44. t. c. 75. §-a alapján szedhető adóvégrehajtási illetékek számításánál az évenyedekint ismétlődő esedékesség ne szolgáljon alkalmul arra, hogy az év végéig tartozásban maradt felekkel szemben az előbbeni három évenyedés hátralékot után ismételtlen is számítassék föl és hajtassék be a 2-, illetve 3 kros végrehajtási illeték. — Az árvászeki előadók, elnökölt főispánunk öméltsóságának szavaival élve, igen szép, valóságos örömet keltő tevékenységet fejtettek ki; mert a február hó folyamán beérkezett 20 u ydarabból elintézték 1891 dbot s így a hátralék nem több, mint csak 119 ügydarab. — A vármegyei tisztí főorvos jelentése szerint a közegészség februárban jobb volt, mint januárban. Megdöböntő azonban, hogy Nagy-Mihályban a hólyagos himlőnek 34 esete fordult elő. — A kir. ügyész jelentéséből megtudtuk, hogy a kir. törvényszéki fogházban volt a februáriusi rablétszám 212, ebben elítelt 190, apadás a számban 19. Élelmezés ellen panasz nem volt, a rabok egészségi állapota megnyugtató. — Nagy figyelemmel s élénk érdeklődéssel hallgatták a kir. tanfelügyelőnek előterjesztéseit a tanításra képtelen, vagy a tanításra alkalmatlan néptanítók irányában követendő további eljárásra nézve. Köztudomásra hoztuk már régebben, és pedig a „Zemplén” mult évi november 19-iki számában a közigazgatási bizottságnak e tárgyra vonatkozólag hozott határozatát, mely megfelelő további rendelkezés végett annak idejében az egyházi főhatóságokkal közöltetett. Erre a régebbi határozatra eddig csak a munkácsi és az eperjesi gk egyházmegyei főhatóságoktól érkezett válasz. Ezek a válaszok feltuntetik az illető egyházmegyei hatóságok eddig tett intézkedéseit. A munkácsi gk. egyházmegyei főhatósága kimondotta, hogy a minden képzettséget nélkülöző és képesítő okmányokkal nem bíró tanítók alkalmaztatása a fennálló törvény követelményeivel szemben törvénytelennek tekintetik és utasította a tanítói oklevelet nem bíró gk. tanítókat, hogy a tanítói oklevelet a folyó 1893/4-ik tanév végével megszerezzék; ellenkező esetben a kitűzött határidő elteltével állomásaikról el fognak bocsátatni. — Az eperjesi gk. egyházmegyei főhatóság is kimondotta, hogy a nyugdíjazás céljából névszerint megjelölt kántor-tanítók nyugdíj elnyerése iránt kérévényeiket benyujtsák, illetve a tanítói képesítőokmányokat egy év alatt megszerezni és bemutatni igyekezzenek; — ugy de ebben az átiratban kifejezte az egyházi főhatóság azt is, hogy azokon az állomásokon, melyek tanítóhiány vagy az iskolát fenntartó hitközségek szegénysége miatt okleveles és magyarul tudó tanítókkal betölthetők nem lesznek, az eddig alkalmazott, bár kellő képzettséggel nem bíró tanítók továbbra is meghagyataknak mindaddig, míg a tanítói fizetések állami segedelemmel, vagy más módon rendezve nem lesznek. (Megjegyzendő, hogy az illető magyarul nem tudó tanítókat az eperjesi gk. püspöki hatóság is fölhívta, mégpedig elbocsátás terhe alatt, hogy a magyar nyelvet az 1879. évi XVIII. t. c. kivánalmainak megfelelően elsajátítani igyekezzenek.) — Ezek után az elő-

tölnek, ha épen muszáj. Ezen a napon azonban kezd vékonyodni a vastag nyakuk, miután nem esznek egész nap semmit.

Nem irtalmaznak e napon önmaguknak. Tojás, hal és feketelábú kacska hiába jönne az asztalukra. Megmaradnak az ősi, eredeti, puritán böjt mellett, a mikor még a vizet is csak úgy a levegőtől volt szabad magukhoz venniük. Hogy aztán meg ne unják egész nap magukat, visszagondolnak az elmúlt esztendőre, s emlékezetükbe visszaidézik mindazokat a ballépéseket, miket a jó erkölcs, avagy a vallás ellenében elkövettek. Kezdi egyenkint meggyónni. A papjuknak azonban hiába gyónnának, rá sem érne az őket meghallgatni ezen a kiváló napon. Ehelyett, magukba szállva, mondogatják el a bűneiket imaközben önmaguknak.

Történt e század ezején, hogy valami Holló nevű jómódu gazdaember gyónt így a templomban, nagypéntek, napján az édes fia mellett. A szegény fiu nagy ájtosságának közepette észre sem vette, hogy oly hangosan találja bűneit sorban recitálni, hogy az édes atyja vagy akarja, vagy nem akarja kénytelen mindent meghallani.

A gyónás végéig nem szólt a fiúnak semmit; sőt még aztán is tette magát egy ideig mintha mit se hallott volna, hanem mikor haza menve a templomból, megérkeztek a házuk szomszédságában álló cégér alá, hol Erzsók asszonynak, a

terjesztések után a következő határozatot hozta vármegyénk t. közigazgatási bizottsága:

A munkácsi gk. főtisztelendő egyházmegyei főhatóság 1893. évi december hó 9 én 6503. szám alatt kelt, a magyarul nem tudó s képesítési okmányokkal nem bíró tanítók ügyében hozott határozatát a vármegye közigazgatási bizottsága megnyugvással veszi tudomásul. egyszersmind kiváló tisztelettel kéri fel a nevezett egyházmegye főhatóságát, hogy intézkedése eredményéről az 1893/4. tanév végével a közig. bizottságot értesíteni sziveskedjék.

2. Az eperjesi gk. főtisztelendő egyházmegyei főhatóságnak a magyarul nem tudó és képesítési okmányokkal nem bíró tanítók nyugdíjaztatása és a képesítési okmány megszerzésére vonatkozó intézkedését szintén megnyugvással veszi tudomásul e vármegye közigazgatási bizottsága, s kiváló tisztelettel kéri fel nevezett főtisztelendő egyházmegyei hatóságát, hogy intézkedése eredményéről az 1893/4. év végével közigazgatási bizottságot az 1893/4. év végével értesíteni sziveskedjék. Azonban nem veheti és nem is veszi tudomásul e vármegye közigazgatási bizottsága az átiratnak azon részét, melyben kimondatik, hogy szükség esetén a kellő képzettséggel nem bíró tanítók ideiglenesen továbbra is meghagyandók; mert a tanítóhiány, vagy szegénység egyáltalában nem elegendő ok arra, hogy törvényellenes állapotok türessenek e vármegye területén, — épen ezért egyidejűleg a nm. vall. és közokt. m. kir. minister urhoz is felterjesztés intézendő, hogy a teljesen képzetlen egyéneknek a tanítói pályáról leendő eltávolítása céljából sürgősen intézkedni méltóztassék. Egyszersmind a kassai rk., a Tiszán-inneni ev. ref. és a Tisza-melléki ág. ev. egyházmegyei püspöki hatóság ez ide vonatkozó régebbi kb. határozat alapján eddig tett intézkedéseikről adandó értesítéseiknek ide minél több történő megküldésére felkérteknék.*)

Windisch-Grätz Lajos hg. abból az alkalomból, hogy neki a Halász-homok tanyán letesített iskola felállításáért és a korigényeknek megfelelő berendeztetéséért a közigazgatási bizottság jegyzőkönyvi elismerést szavazott: a közig. bizottsághoz köszönő levelet intézett, mely az ülésben felolvastatván, lelkes éljenzést keltett azért a megőrkíteni érdemes kijelentésért, melyben a levelírója igéri, hogy »buzgó támogatója akar lenni jövőben is a magyar nemzeti népnevelés ügyének.« — Fölemlítjük még a kir. tanfelügyelő szakjelentéséből, hogy a s. a. ujhelyi felsőbb leányiskolat meglátogatván, ott minden tekintetben megnyugtató eredményeket konstataált. — A kir. all. ép. hivatal főnöke szakjelentésében előadta, hogy az igen kedvező időjárásban közutaink jókarban tartása aránylag kevés fáradsággal járt. Tavaszkor fenyegető árvizektől az idén nincs okunk tartani. A folyók két ízben is beállottak ugyan, hanem a jégzajlás oly szerencsés lefolyású volt, hogy a műtárgyakban kárt sehol sem tett. Közutainkon a tavaszi munkák kellő serénységgel fogantatosítottak. — A tarczalptügyi községi közlekedési közut építésére és négy év tartamára évi 500 fnyai segedelemt szavazott meg a közig. bizottság, mely segedelem a

* Tanításra teljesen képtelen, azért elbocsátandónak találtatott 28 felekezeti néptanító, és pedig, a kassai rk. egyházmegyei főhatósága alatt álló 6, a munkácsi gk. egyházmegyéhez tartozó 3, az eperjesi gk. püspökség fenhatósága alól 16, a Tisza-melléki ág. ev. püspökség kerületében 3 néptanító. Ezek között a néptanítók (?) között van *osizmadia, lakács, szücs*, sőt megakad egy-egy *korló* és *csavargó* is. — Nyugdíjazandónak találtatott 20 felek. néptanító, és pedig 4 rk. 16 gk. — Az 1868 XXXVIII t. c. 133 §-a értelmében megkivántató képesítő okmányt máig sem szerzte meg 48 néptanító, ezek közül 17 rk., 29 gk., 2 ev. ref. kik is, ha tanítói képesítő okleveleiket a kitűzött határidőig, ez évi jun. végéig, be nem mutatják, tanítói állásuktól el fognak mozdítani. Szerk.

gazdag fiatal özvegynek volt a bormérése, kitért az öregből minden keserűség.

— Jöszte csak fiam! Térjünk be ide a szép asszonyhoz! Nem iszunk ugyan ma nála bort, de hát amugy is feltűzelhetjük magunkat;

Roszsát kezdett sejtteni a fiu...
A szép asszony otthon volt. Nyájasan mosolyogva fogadta Holló uramat is meg a fiát is, mert hiszen Holló uram özvegy is volt, módos is; a fiu meg csinos legény.

Sok szép két garasost hagytak már ott az ivóban. De még egyébként is sok mindenfélével kedveskedtek a szép asszonynak.

Apa, fiu egyformán beleszerettek abba a szép asszonyba. Tudta ezt az egész világ. De hát a fiut nem igen vették komoly számba. Maga a szép asszony is csak úgy titokban kacintgatott vele. Hanem az örege annál inkább kivetette halóját, s bele is akadt az, még pedig annyira, hogy már a jeggyürüjét is hordta az ujján Erzsók asszony.

Holló uram féltékeny természetű volt. Erzsók asszonyt, most már menyasszonyát, féltette az egész világtól. Eddig csakis saját fia nem jutott észébe, hogy hát attól is féltene kéne. Sőt még küldözgette is hozzá holmi üzenetekkel.

Igy történhetett meg azután az, amit a fiu hangosan meggyónt a templomban, hogy Erzsók asszony két piros orcáját addig csókolgatta, a mig

t. vármegye utalap-pénztárából fog nyújtani. — A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint az ez évi februárban befolyt egyenes adó 87,695 ft 81 kr. (most kevesebb mint a mult év febr. havában 6986 ft 35 1/2 krral) hátralékban maradt: 701,012 ft 24 kr. — Hadmentességi díjra befizettetett: 518 ft 21 kr. (most több, mint tavaly ilyenkor 187 ft 19 kr.) hátralék: 63,296 ft 22 kr. — Érdeklí a nagyközönséget és örömmel töltötheti el az illető vidékeket, hogy Szerencs és Gálszécs még ebben az esztendőben kir. adóhivatalokat kapnak. A kir. pénzügyigazgató ebben az ülésben már az új adóhivatalok területi beosztására vonatkozó javaslatát is előterjesztette. A szerencsi kir. adóhivatal kerülete egybe esik a járás területével, ugyszintén a gálszécsi kir. adóhivatal kerülete is egyezni fog a járás területével, és így a m.-iszépi korjegyzőség, mely jelenleg a s.-a. ujhelyi kir. adóhivatal kerületébe van beosztva, átép a gálszécsi kerületbe. — Ezután még a királyi pénzügyigazgató többrendbeli dologi végrehajtást, adótörleszt, fogyasztási adóleszállítást tárgyzó javaslatot terjesztett elő, miknek elfogadásával a délelött 9 óraker kezdődött ülés délután 3/4, 1-kor végződött. — Tudósításunk kiegészítésül fölemlítjük még, hogy Roskó János, Constantin Géza, Csorba András, Ricsányi Imre, Tóth Lajos, Parajos Sándor, Dobda Iván és Szoták János katonasorban lévő egyéneknek kivételes nősülés megengedéseért benyújtott folyamodásaik kedvező elintézését nyertek.

Vármegyei ügyek.

Körlevél. Főispánunk öméltsósága folyó hó 11-éről keltezte következő körlevelet intézte a Tokaj-Hegyalján fekvő 26 község képviselőtestületeihez:

A phylloxera által elpusztult tokaj-hegyaljai szőlők regenerálásának módzatait megbeszélendő S.-A.-Ujhelyben, a vármegyechaza nagytermében, 1894. évi márczius 18-án délelött 9 óraker kezdetét veendő értekezletet tartok.

Midőn a tek. képviselőtestületet az értekezletre ezennel meghívom, felkérem, hogy azon a községet legalább egy taggal képviseltetni és megfelelően közétenni sziveskedjék, hogy szívesen elvárom, ha az értekezlet célját érdekel magánosok is megjelenésükkel minél többen előmozdítani fogják.

Hazafiai üdvözléssel:

Molnár István,
Zemplénvármegye főispánja.

A vármegye utadófelsőzálási küldöttsége f. hó 10 én d. u. Dókus Gyula főjegyző elnöke alatt ülést tartott; ez alkalommal a sztrópai j. területén lévő községeknek 1891 és 1892. utadofelsőzálásait tárgyzó szakelőadói javaslatok határozati erőre emeltettek.

Hírek a nagyvilágból.

Kossuth betegsége. Szomorú, válságos hírek érkeztek e hét folyamán Kossuth Lajos hogylétéről Turinból. A nagy beteg állapota rosszabbodott, a láb egyre gyöngíti életerejét. Bizunk a gondviselésben, hogy el fogja háritani a magyarságtól azt a csapást, amelylyel a lesújtó, rövid szavú távirat fenyeget s hogy a nagy beteg meg fog küzdeni a néhez kórral. A család rendkívül nyugtalanodik a beteg állapota miatt; mert a katasztrófa

Folytatás a mellékleten

az is vissza nem felegetett neki tüzes csókjával. Holló uramnak meg volt mérgezve a jövendő boldogsága.

Hogyan vegye ő már most el Erzsók asszonyt? Egyiktől vagy másiktól válnia kell; vagy fiától, vagy Erzsók asszonytól. Menekült tehát a nagyobb rossztól és visszadobta ott a fiu előtt a jeggyürüt.

Hiába szabadkozott a menyecske, hogy az a mi történt, csakis ártatlan uyivánulása volt az anyaszeretnek. Holló uram hajthatatlan maradt. Ott hagyta a földön a jeggyürüt, a fiát pedig holmi cífrán kiejtett szavakkal; az apai két tenyerével úgy megtalálta mosdatni, hogy fehér lett, mint a fal, mikor a házból kitanörgött.

Az esemény sokáig titokban maradt s a gyürü visszaadása sok mindenféle mende mondára adott alkalmat, a mi az özvegy asszonyt rendkívül bánthatta, mert egyszerre csak elkezdte e dalt dudolgatni:

Nagypénteken mossa Holló a fiát,
Éz a világ kigyót-békát rám kiált.
Mondja meg hát ez a világ szemembe:
Kinek mit vétettem én életembe?*

Rég történt az eset; de azért vannak fiatal hollók még ma is, a kikre nagyon ráférne egy kis apai megmosdatás!

M. L.

minden p...
Kossuth...
elégítő...
környez...
Éjjel-napp...
Lujza, fia...
házi orvos...
tudatában...
e tekinte...
állapotát...
sulyos be...
lemi erej...
ülve azt...
megfordí...
mert bet...
melyek...
módjában...
Az olasz...
mozzana...
tegről...
sürgönyö...
házi orv...
Nagyon...
színtek...
beszélge...

I...
ország...
lovas er...
költségé...
rodalmi...

Gu...
kormány...

Ur...
50-ik sz...

Ga...
sával Le...
hó 1-ig...

T...
9000 ne...
kiszámi...

egy sz...
alatt 22...
a klast...
kokká l...

D...
Gama...
menekü...
nőkéve...
meghód...
őket, h...
jezése...

M...
Budape...
Párisba...

A...
Abbázi...
böl f. l...

ház ig...
pesten...
58-ik d...
31 évig...
erővel...
szakért...
művés...
vészet...
gultnal...
nyugal...
Budape...
le nag...
mutatt...
mint a...
szolgá...
fog ha...

idicle...
ország...

ság új...
venha...
mel ü...
ebben...
lenteb...
a már...
hü rag...
és m...
s mi...
helybe...
gyüle...
hangu...
kisebb...
az ál...

minden pillanatban várható, A beteg nyugtalan. — Kossuth kevéset alszik, de étvágya aránylag kiélegető. Még ez ideig nehezen lélegzik. Kossuthot környeztet minden képzeltető gonddal ápolja. Éjjel-nappal körülötte vannak nővére: *Ruttkayné* Lujza, fia: *Kossuth Ferenc* titkára: *Aulich*, végre háziorvosa és barátja: *Basso* dr. A beteg rendes tudatában van állapotának és maga követeli, hogy e tekintetben a tiszta igazság jusson azok elé, kik állapotát figyelemmel, érdeklődéssel kísérik. A súlyos betegség azonban nem ritkán kimeríti szellemi erejét s megesik, hogy íróasztala közelében ülve azt hiszi, hogy hálósobájában van, vagy megfordítva. Ezen éppen nem lehet csodálkozni, mert betegsége felette kínzó fájdalmakkal jár, amelyek a legerősebb embert is kimerítenék. Életmódjában szigorúan ragaszkodik orvosai tanácsához. Az olasz lapok nagy figyelemmel kísérik állapota mozzanatait s a legmelegebb hangon írnak a betegről. — *Kossuth állapota*, tegnapielőtről szóló sürgönyök szerint, *határozottan jobbra fordult, sőt házi orvosa reméli, hogy az agastyán folgyógyul.* Nagyon öröndetes előjel, hogy a *lástünetek megszűntek*, a beteg visszanyerte eszméletét s már beszélget is környezetével.

I. Vilmos német császárnak, a mai Németország és császárság megalapítójának emlékére lovas emléksobrot fognak emeltetni. A szobor költségére négy millió márkát szavazott meg a birodalmi gyűlés.

Gurko orosz tábornok orosz Lengyelország kormányzója, igen súlyos betegségéből kiépült.

Umberto olasz király f. hó 14-én ünnepelte 50-ik születésnapját.

Gácsország királyunk öfelségének pártfogásával Lembergben a f. évi június hó 1-től október hó 1-ig terjedő országos kiállítás rendez.

Tibetben óriási földrengés volt, körülbelül 9000 négyszög kilométer területen. A földrengés kiszámíthatatlan nagy károsodást okozott. Így egy szerzetes-klostrom is összedőlt, — a romok alatt 221 barát lelte halálát; akik életben maradtak a klostrom lakói közül egész életükre nyomorékokká lettek.

Dél Amerikában vége a forradalomnak. *De Gama*, a fölkélok tengernagya, egy portugál hajóra menekült és *Peixoto*-val, a brazilai köztársaság elnökével tudatta, hogy előtte ő és hívei készek meghódolni abban az esetben, ha *Peixoto* biztosítja őket, hogy nem lesz bántódásuk. A háború befejezése mindenfelé nagy örömet kelt.

Hirek az országból.

Munkácsy Mihály és felesége f. hó 15-én Budapestről Bécsbe utaztak. Innen visszatérnek Párisba.

A német császárné és gyermekei jelenleg Abbáziában tartózkodnak. *Vilmos* császár Berlinből f. hó 19-én látogat el családjához Abbáziába.

Paulay Ede †. *Paulay Ede*, a nemzeti színház igazgatója, vármegyénk jeles szü'öttje. Budapesten f. évi márc. hó 12-én, munkás életének 58-ik évében váratlanul elhunyt. A megboldogult 31 éven át volt a nemzeti színház tagja és 16 évig lelkes vezetője. Fáradságot nem ismerő tetterővel, önzetlen jellemének tisztaságával és kitűnő szakértelemmel szolgált a nemzeti színháznak művész-érdekeit. Halála az egész magyar színművészet gyászát jelenti. Hult tetemeit a megboldogultnak f. hó 14-én d. u. 3 óraker helyezték örök nyugalomra Budapesten a kerepesi-uti temetőben. Budapest közönsége kegyeletes hű szívvel róttale nagy halottja iránt a végtisztesség adóját. Megmutatta, hogy mélyen tud érezni az olyan férfiuért, mint aminő volt *Paulay* is, ki nagy tehetséggel, szolgált a közérdeknek. *Paulay Ede* emléke élni fog halhatatlan alkotásaiban. Áldás emlékére!

Az oroszországgal való kereskedelmi viszony ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatot az országgyűlés képviselőháza elfogadta.

Külömfélék.

(Március 15.) A magyar nemzeti közszabadság újjászületésének, az 1848. március 15-ének negyvenhatodik évfordulóját fennkölt hazafias érzelmmel ünnepelte meg vármegyénk lelkes társadalmában ebben az évben is. Erről tanuskodó tudósításaink letebb következnek, melyekből nyilvánvaló, hogy a március 15-ének történelmi jelentőségéhez való hű ragaszkodás feldobogtatta a szíveket hön és magasan most is egész vármegyénkben s minden irányban a végéig. — *S. A. Ujhelyben* az idén nem szedődött ugyan össze népes gyülekezethez az ünneplők serege (mert hiszen bús hangulat rabságában vergődnek a szívek), de azért kisebb-nagyobb társaságokban mégis fel fellobbant az áldozat tüze a dicső emlékezet oltárán. Így a

sorozó bizottság társas ebédjén *Matolai Etele* alispán mondott alkalmi hatásos pohárköszöntőt; a március 15-ének született nagy idők vívmányául emlívén föl azt a szép egyetértést is, hogy a közös hadsereg, a kir. honvédség és a polgári hatóság tisztikara ezen a nagy napon szívből-lelkéből egyesülve, mindannyian benső igaz lelkesedéssel kiáltották: *Éljen a magyar hazá!* — *Márc. 15. S. Patakon.* S. Patakon, a ref. főiskola ifjúsága a szokott kegyelettel ülte meg az idén is az 1848. márc. 15. nagy nap évfordulóját, a nemzeti szabadság kivívásának emlékezetét. A főiskola homlokzatáról s a városházáról nemzeti színű lobogó hirdette a nagy emléknep felderültét, de az esős borús idő miatt ezek most szomorubbant lengettek, mint máskor, meg talán azért, mert ők is megérezték, meghallották a távolból *Kossuth* lelkenek vívódását a halállal. A Turinból érkező szomoru hírek az ünnepi lelkesedést nagyon mérsékelték, annak némi fájdalmas alapszínzetet adtak. Reggel 8 óraker a városi templomban tartott istentiszteleten *Bálint Dzsó* lelkész adott hálát egyfelől e nap egykori történetéért s azok boldogító eredményeiért, s bocsatott másfelől forró fohászt az egek urához a nagy szenvedő drága életének megtartásáért. A délelőtt folyamán egy *Kossuth* halálát jelentő ál-sürgöny miatt már az ünnepség elhalasztásáról kezdtek gondolkodni sőt a városházán a nemzeti zászlót gyászlobogóval cserélték ki, de szerencsére a Hiob-hír ezúttal valótlannak bizonyult. Délután 3 óraker a kedvezőtlen idő dacára is díszes nagy közönség sereglett egybe a főiskolai imaterembe az ifjúság rendezte emlékünnepségre; az eső és sár alig tartott vissza valakit, még a szép nemből is az eljövettől, úgy hogy az imaterem zsufolóságig megtelt. A hazafias emlékszedet, mely március 15-ének jelentőségét fejtegette, *Erdélyi* Andras szenior tartotta, nemesen, melegen ismertetve a nagy nap főbb eseményeit. A mósor többi pontjai ének és zene-előadásokból s szavazatokból állottak, névszerint: *Talpra magyar*, előadta az ifj. énekkar; *Kossuth dalok* előadta az ifj. zenekar; *Szavazatok* Bajusz Andor és Szentpéteri József akadémiai ifjaktól; *március 15.* előadta az énekkar; *Alkalmi óda*, írta *Szilva István* teológus, felolvasta *Rohocska József* teol.; *Hunyadi László* induló *Erkel* Ferenc-től, előadta a zenekar; *A szabadságért* (*Kossuth*-induló), előadta az énekkar. Az előadások mind szépen sikerültek a közönség éljenseit s tapsait kiérdemltek, több pontot meg kellett újrázni, s ha mégis se az ének, se a zenekar előadása nem tett oly gyujtó hatást, mint máskor, azt nem a gondos betanulás vagy a precíz előadás hiányának, hanem annak kell tulajdonítanunk, hogy ez előbbinek most nincsenek kimagasló szép hangu tagjai, az utóbbi pedig kevés számu tagból áll. Az ünnepséget este a városháza termeiben jókedvű táncmulatság fejezte be. *r. l.* — Március 15-ikét, írja tudósítónk, nagy lelkesedéssel ülte meg *Varannó* és vidéke intelligenciája is, e nagy nap estéjén banketre gyűlvén egybe a „Korona“ vendéglőbe. Első szónoka volt az ünnepek *Füzesséry* György, ki ama nagy időknek lezajlott eseményeire vetvén futó tekintetet, gyujtó szavakkal mutatott rá arra a lelkesedésre, mely ama kornak dicső fényt s örök emléket biztosít a történelemben, a nemzetnek meg biztos utirányt jelölt meg a beláthatatlan távol jövőig. Aztán korültekintve a nagy társaságban, még egy bajtársat talált, ki tanuja vala ama nagy napoknak. Poharával kezében feléje tartott, s midőn éltette a fényes emlékeket szült felejthetetlen időt, bajtársi csokban forrtak össze a dicső idők szellemétől megihletett ajkai — Ezután *Antalóczy* Antal, ki a régeimúlt időkben egy lelkes mozzanatra utalva: 1843-ban Pesten az ifjúságnak, mely alkalmal *Szemerle* Bertalan így szót profétai előrelátással: „Még be nem telik e században ezer éves itt léteünk Európában s független nemzet leszünk e honban — és chez nem kevesebb lelkesedés, mint kitartás és ész kell.“ *Szemerle*nek eme arany szavait ajánlotta szónok az ifjabb nemzedék figyelmébe s ebből kifolyólag kifejezte reményét, hogy a jövő époly kitartó hircsokat nyer majd az akkor élő nemzedékben, mint milyek fentartották eddig e hont. Éltette a hazát. — Erre következett *Pereszényi* István, éltetvén *Kossuth*-ot, ki megteremtette a március 15-ikét, — éltette továbbá a rendezőket: *Antalóczyt*, *Füzesséryt* és *Pintért*. — *Pintér* köszönetet mondva a kitüntetésért, a kezdeményezés eszméjét a két 48-as honvédre utalta, egyszersmind éltette a lelkes résztvevőket, hogy e napon egyik lettek a magasztos érzelmben. — Ezután következett még számos szónok, úgy, hogy a banket a késő reggeli órákra nyult bele. A tósztok a kisdedovó intézet javára hatvan koronát jövedelmeztek, mert, ki-ki, mielőtt szólt, szívesen letette a koronát, vagy pedig követte a város érdemes főbírájának a példáját, kihallgatását *tíz* koronával váltotta meg. Leglekeesebb ovációban részesült a banketen jelen volt két 48-as honvéd: *Füzesséry* és *Antalóczy*, utánuk *Gaál*, mint a varannai kisdedovó intézetnek első alaggyújtója. *r. l.* — *K. Helmecken*, mint az előző években mindig, most is megünnepelték a közszabadság újjászületése napjának immár negyvenhatodik év-

fordulóját, március 15-ikét. Az ünneplő közönség valláskülönbőség nélkül tömegesen látogatott el a rk. templomba, hol *Somogyi* Gerő plébános a szabadságharcban elesett honvédek lelki üdvéért gyászmisét tartott. Minek végeztével *Téged Isten dicséretünk* hilaadist mondott a jelenvo't hivelkek. Zárókéul a *Szózat* eléneklés: következett. Este kivilágítás volt az ugynevezett *Csonka* váron és ugyanakkor társas vacsora, hol is a felköszöntések Ófelségére 2 koronás királyra, a hazára, az élet-halál tusáját vivó legnagyobb magyarra egymást követték igen lelkes hangulatban. — *Március 15-ikét*, a magyar nemzetnek e nagy ünnepe, az 1848-iki március 15-ének 45. évfordulóját Zemplésvármegyének s így az országnak legészakibb pontján Mező-Laborczon is megünnepelték. Az ünneplők este a vasuti állomás várótermében szép számmal gyűltek egybe. Az alkalmi beszédet *Kiss* István állani tanító tartotta; — igaz hazafiságtól s hazaszeretettől szagalmazott szavakkal ecsetelte az 1848 március 15-iki eseményeket s a nagy nemzeti ünnepe jelentőségét. — Ugyancsak Mező-Laborczon ugyanezen a napon az állami iskolában is rendeztek a tanítók egy kis hazafias gyermek-ünnepséget. Itt is *Kiss* István vezető tanító vázolta a gyermekek zsenge értelméhez alkalmazott beszédben e nemzeti ünnepe célját, lelkes szavakkal buzdítva a kicsinyeket állandó és igaz hiaszeretetre. Alkalmi szavazatok, énekek és dalok sem hiányoztak. (Kívánatos lenne, hogy jövőben vármegyénk minél számosabb iskolájában tartanának hasonló gyermek-ünnepeket március 15-én. *Szerk.*)

(Városi ügyek.) A város képviselő testülete közelébb tartott közgyűlésén hozott határozatával a villamos világitásra vonatkozó összes terveket felülvizsgálat végett a budapesti „technologiai muzeum“ igazgatóságának felküldötte. A felülvizsgálat megőrténte és a szakvélemény beérkezése után fognak a versenytárgyalás iránt intézkedni. A *Rikoczi*, *Kossuth* és *Kazinczi*-utak kikövezése tárgyában kötött szerződést immár, végre valahára, véglegesen elfogadták s a vállalkozót felhívták, hogy a kövezést mielőbb kezdje meg. — A *Zboray* József elhalt hegybíró után maradt öt kiskoru gyermek részére kegydíj címén egyszer s mindenkorra 300 ftot szavazott meg a képviselő-testület. — A gazdasági bizottság előterjesztése után a selyemtenyészésre alkalmas s már megrendelt 4000 db. eperfacsemete hová leendő elültetésével az erdőgondnokság véleményének felhasználásával a főbíró bizták meg. — Városi mérnök bemutatta az amerikai szőlőtelepen építendő vincellér-lakásra vonatkozó tervet és költségvetést. A versenytárgyalás megtartása végett kiadták a gazdasági bizottságnak.

(Sorozás) Ujhelyben az elmúlt héten ment végbe az ujonc-állítás. A három korosztályból előállítandó lett volna összesen 948 hadkötelek. Ebből tényleg megjelent és megvizsgálatot 610 alkalmasnak találtak az első korosztály 270 hadköteleseiből 81-et, 177 második korosztályos hadköteleseiből 27-et és a harmadik korosztály 163 legényéből 38-at. Törvénytelen távollévit 25-öt vizsgáltak meg, kik közül bevált 5, végül 28 idegen illetőségű hadköteleseiből 6-ot soroztak be. A besorozottak összes száma tehát 159. Az eredmény általában kielégítő s a tavalyi redményt minden tekintetben jóval felülmúlja.

(Szaváló est.) *R. Kovács* Laura recitátorónó, kit lapunk mult számában pár szóval bemutatunk, Ujhelyben f. hó 14-ére hirdett előadását megtartotta, bár kisded számu, de distingvált izlésű hallgatóság jelenlétében. A nagyobb sikerű anyagi pártfogást érdemelt szaváló estről két tudósítás van előttünk. Az egyikből is, a másikból is nyilvánosságra hozzuk a lényegét tartalmazó részeket. Igazi művészet számba megy *R. Kovács* Laura előadása. Az arckifejezés és taglejtés mellé a hanghordozás, a szenvedélyek és indulatok minden nüansát hiven visszatükrözó ügyesség is járul ó nála. Sőt mondjuk, hanghordozása felmultha mimusát. Behelzégő, lágycsengésű hangja s szenvedély minden változatát képes visszaadni. Tiszta, magyaros kiejtése élvezetes. A *„Három a darus“* című költemény elszaválásával kezdette programját a recitátorónó. Ritkán hallottam élvezetesebb szavazást. Mindazonáltal nem tévedek, ha azt állitom, hogy nem ez volt fénypontja előadásának; nem is a cím nélkül elmondott *vig monológ*, jól-lehet ebben az utóbbiban a recitátorónónek élenk temperamentoma egész érvényre jutott a kíváncsi »hat hónapos és 16 napos« menyecske megjatszásával, aki a tilalom dacára a reggeli órákban felkeresi férje hivatalát, s aki kevésben mult, hogy kíváncsiságának meg nem adta az arát, mert amint ott kutat az íróasztalon: fényképre, szerelmes levelekre, hajfürte akadt. Már már komolylyá válik a dolog; de im a tévedés kisl, az íróasztal... nem a férjeé. — Ezt a két vig darabot (ezt az utóbbit határozottan megjatszotta) más, két drámai darab előadása követte. Az egyik, *Gabányinak* *As anya* c. monológja a tragédia felé hajlik. Sok és erős benne a tragikai mozzanat, érvényesíteni is iparkodott minden áron. És sze-

rencésen. A lelketlen anyát, aki kitett gyermekeért a lencsézba megy, hogy onnan dajkaságba vegye s akit az orvos cselled a valódi anyának felismer s neki a fölötté törvényt ülök előtt megkapóan mondja el történetét, mondom ezt az anyát *lethi*en ábrázolta összes vágyaival, féltelmével, szeretelmével, büntudatával, lelkitusakodásával. Azért merem mondani, hogy a *komoly tárgy* előadása jobban sikerült a recitatornőnek. Lehet, hogy csak nekem tünik ez így fel. De meggyőző engem feltevésemben a negyedik és utolsó szám előadása. Leopardinak a *Rakettye* vagy a puszták virága c. költeményét szavalta. A remek fordítás költemény mely filozófiájával egészen elragadt. Az eszmék, melyek e költemény minden egyes sorában le vannak téve, örökbecsűek, igazak. A tisztelet, igazán adta elő R. Kovács Laura a költeményeket: úgy hogy kívánnivalót nem hagyott. Ez a szám volt az est fénypontja. A kis számú hallgatóság az elragadtatás őszinte érzetének adott kifejezést, amikor a recitatornő minden egyes előadott darabját lelkesen megtapsolta. Csekély jutalom egy művésznőnek! Kétségel jobban a semminél; semmivel sem rosszabb egy halvány biztatásnál. Pedig mit ér ez? A biztatás a kezdőnek való; a bevezető művész — elismerést vár, mely nemcsak erkölcsi, hanem anyagi is kell, hogy legyen. Sajnos, hogy nem így van! — s.

Mig az előre bocsátott referáda dicsérettel halmozza el R. Kovács Laura asszonyban a temperamentos művésznőt, a másik tudósítás R. Kovács Laurának diszes hallgatóságával szemben tanúsított magatartását megröjja. Megröjja pedig azért „mert a művésznő (?) olyasmire jogosította föl magát, ami méltán visszataszítást szült, t. i. a pódiumra lépések először is *lekkét* adott a művészet-pártolásból azoknak, kik az előadásáról elmaradtak. Ez még hagyján. De bizonyos nemével a kicsinylésnek, kijelentette, hogy hallgatóságának gyér számára való tekintettel programját rövidítte. És meg is rövidítette. Ebben nagyot hibázott, mert éppen azokat, a jelenlevőket, sértette meg és idegenítette el magától, akiknek róla való legjobb véleményét mindennél többet érő erkölcsi tökéül kellett volna a maga számára biztosítani. — n.

(Névnapi ünnep.) A helybeli rk. »Carolineum« intézet érdemes főnöknőjének, *Daubner* M. Cyrillának nevenapját ülték meg az intézet növendékei f. hó 15-én este. A kolostor termei ez alkalommal talan egy kissé tulságosan is látogatottak voltak; igen előkelő közönség gyült egybe. Jobbadán az utéleti növendékek szülei voltak jelen az ünnepségen, melynek szépen összeállított műsora teljes három órán át szórakoztatta a jelenlevőket. A műsorozat zongorajátékkal vette kezdetét, mely alkalommal Csernyiczki Ilona és Becske Margitka intézeti növendékek tüntek ki. Ezután a növendékek kara énekelt, majd meg *Arablott fia* című vigjátékot adták elő, mondhatni olyan precizitással, hogy gyönyörűség volt halgatni; a kis Barsay Erzsike olyan pompás figurát csinált a falusi tanítóból, hogy a hallgatóság valóságos derűtség ömlött végig; Csiky Olga pedig pompás rendő volt s furfangján bizony a valóságos rendő is okulhatna. A szindarabot ismét zongorajáték váltotta fel, mely után magyar, német, francia és angol szavalmányok következtek. Végezetül pedig a *Tavassz tündére* című szindarab került elő, melyben a legapróbb babák szerepeltek kitünő betanítás mellett; az apró babák reputációja érdekében itt megjegyzem, hogy csak egyetlen egyikük fakadt sirva a mondóka közben, de ennek a nevének nem lehet elárulnom, mert megárhathatna szegénykének — férjhezmenetele idején. Szivesen járulunk hozzá, hogy a tisztelendő főnöknő névnapi ünnepét üdvözlésünkkel mi is megünnepeljük, annál is inkább, mivel alkalmunk volt immár nem első ízben a nevelésére bizott növendékek kitünő kiképzéséről meggyőződni. — i

(Halálozások.) *Majláth* Mihály volt czekei, később sárosvármegyei nyugalmába vonult s itt Ujhelyben élt rk. lelkész f. hó 15-én 78 éves korában végelegyengülésben meghalt. Temetése az áldozópapot megillető pompás ceremóniával f. hó 16-án d. u. 3 órakor ment végbe. »Requiescat in pace!« — *Landsteiner* Károlyné, szül. *Kozmóvits* Mária urnó Ujhelyben, f. hó 14-én, életének 58-ik évében elhunyt. Hült temetést pénteken d. u. 4 órakor kísérték ki a Kossuth-utcai 159 számú halottas házból a rk. sarkertbe nagy részvétellel. Nyugodjék békében!

(A »Zemplén« fekete táblája.) Tagadhatatlan, hogy Ujhely városban a haladás, ha lassan is de a közdolgok minden irányban konstatalható. Ezzel persze lépés tart a város külső csinosodása is. Így a faültetvények nemcsak egészségi tekintetből hasznosak, hanem szépészeti tekintetből is nagyban hozzájárulnak, hogy az utcára kiültetve azoknak szép és üde kinézést kölcsönözzenek. Ezekről a mi szegény, elhagyott gondozatlan, utcai fácskáinkról emlékezünk meg most a tavasz kezdetén és kérjük a város főbíráját, hogyha a befásításnak igaz barátja, több gondot és figyelmet fordítson az elsatnyult és elárvult girbe-gurba fácskákra; jobban válaszza meg az utcára valókat és kerítse ugy el, hogy ahoz sem a vásott fí-

kók rossz akarattal, sem pedig a vigyázatlanul hajtott székér hozzá ne férhessen s bennük kárt ne okozhasson.

(Elgázoltatás.) Folyó hó 12-én hajnalban, a Velejte mellett vonuló állami közuton, egy ismeretlen, középkorú s öltözete szerint az alsóbb osztályhoz tartozó nőt találtak holtan, fején olyan sérülésekkel és zuzódásokkal, a melyekből megállapították, hogy a halálnak az elgázoltatás volt a közvetlen okozója. A tettest nyomozzák.

(Az időjárás.) E hét folyamán nap nem mult el anélkül, hogy ne esett volna. Sártengerben evickélünk az utcákon. Egyébként pedig ma egy hete hét természeti különöség is előadta magát. Délután 1 és 2 óra közt dörgött, 4 óra tájban pedig szép szivárvány ragyogott a keleti szemhatáron.

(Rejtelmes gyilkosság) megdöbbentő hírét közli velünk gálszécsi tudósítónk. A gyilkosság részletei következők: *Zsuzsika* János hoóri lakosnak 14 éves leánya, *Zsuzsika*, f. hó 2-án Hoórból hazá kísérte a bányászati állomásra nővérét; miután aznap vissza nem tért, szülei nem aggodtak utána, gondolván, hogy nővérénél maradt. Egy hét multan nevezett leánykának a nővére ismét átjött Hoórból s elcsudálkozva hallotta szüleitől, hogy huga, ki ötlet március 2-ikán csak a vasutig kísérte, azóta a szülei házhoz vissza nem érkezett. Kétségbe esett szülei most leánykájuk keresésére indultak és sok bolyongás után holt testére a bányászati vasutvonal mentén levő vízzel telt árokban ráakadtak. A hatóság, amint az esetről jelentést kapott, azonnal foganatosította a hullaszemlélt s miután kiderült, hogy a leánynak nyaka van elmettszve, késedelem nélkül értesítette az illetékes kir. járásbírósgót, mely a törvényszéki boncolást még aznap foganatosította, mikor is kiderült, hogy a halál oka a nyak átvágása volt. Amellett egyéb erőszak nyomai nem igen észleltek ugyan, de azért bizonyos szervi elváltozások mutatkozása miatt nincs kizárva az a lehetőség sem, hogy a leány aljas erőszaknak esett áldozatul. A t-terebesi, málczal és gálszécsi esendőrök a nyomozatot széles körben megindítottak és szakadatlanul folytatják, ez ideig ugyan eredmény nélkül. A helyszíni vizsgálat, jelenti előlólólólagosan tudósítónk, eddig csak annyit állapított meg, hogy az áldozatot gyilkosa teljesen meztelenre vetkőztetve ölte meg.

(Tréfas hangverseny.) Varannó és vidékének népművelés iránt érdeklődő intelligenciája kisdudóvójának javára a folyó évi március hó 31-én Varannón, a »Korona« vendéglő helyiségében, táncmulatsággal egybekötött tréfas hangversenyt rendez. Kezdeté 9 órakor. (Lakásokról gondoskodva lesz.) Belépő díj személyenkint 3 korona. Felülízetések, tekintve a nemes célt, köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatni fognak.

(Uj körjegyző.) Nagy-Czigándon f. hó 12-én választották meg a 27 évig jegyzősködött s most nyugalmába vonult *Somogyi* Sándor volt körjegyző utódjául *Gaambos* Ödön okleveles jegyzőt, ki hatalmas tusakodás után 28 szavazattöbbséggel lett nyertes. Ellenjelöltjei voltak: *Kolozsy* Ferenc és *Kleger* Béla jegyzők.

(Megjutalmazott tanítók.) A vallás és közoktatásügyi m. kir. minister, a magyar nyelv oktatásában tanúsított kitünő buzgalom elismerésül *Kissné-Rohnyák* Róza mezőlaborci állami tanítónőt és *Chira* László nagymihályi állami tanítót 40 — 40 fnyi jutalomdíjban részesítette. A megjutalmazott tanítók a magyar nyelv és magyar hazafias szellem sikeres terjesztésével szolgáltak rá a jutalomra.

(A fősorozás) Homonnán márc. 9-től 13-ig volt. Besoroztak összesen 142 újoncot és 26 póttartalékot. *Távol maradt 476, kik közül Amerikában van 383 hadköteles; még pedig a legénységnek Java része.*

(A debreczeni kereskedelmi akadémia) volt tanítványait folkéri az igazgatóság: jelentsék be f. hó 31-ig jelenlegi alkalmaztatásuk minőségét és javadalmát, hogy a tanítványok új palotájának fölavatása alkalmából kiadandó emlék-könyvben az érettségivel távozottak teljes névsora közölhető legyen.

(Kir.-Helmeccz emelkedése) címmel lapunk mult számában téves információ alapuló tudósítást közöltünk. A dolog úgy áll, hogy az igazságügyministerium által a leleszi prépostságtól már több év előtt megvett járásbírósi épületből az adóhivatal, mely idáig szintén ezen épületben volt elhelyezve, rövid időn kiválik s adóhivatali helyiséggé egy, a rk. plébániához tartozó gazdasági épület fog átalakítani, illetőleg fölépíteni s az erre vonatkozó szerződés már meg is kötött; de korántsem a ministerium és a prépostság, hanem a helmecczi plébános és a pénzügyigazgatóság közt. A tudósításnak az a része is téves, hogy az üresen maradó eddigi adóhivatali helyiség magánlakássá fog átalakítani; mert ez jövőben a járásbírósg használatába megy át, s ezt is a járásbírósg foglalja el. Egyébiránt a k-helmecczi állapotokat hívebben feltünteteti mai számunknak »Király-Helmeccz Kutyaabagos« című cikkelye a »Csarnok«-ban.

(Finom valódi fehér- és vörös borok) lite-

res üvegekben 40 krajczárjával kapható **Klein Géza**, fűszer- és vegyes kereskedésében S.-A.-Ujhely (Papsor-utca.)

(Elveszett) két darab egyenként 100 ft névértékű, 45362 és 45363. sz. regále kártalanítási kötvény. — Megtalálója ezen lap kiadóhivatalában illő jutalomban részesül.

(A Csizi Jód-Brom-Fürdő) évadja megnyílik május 1-én, tart szeptember végéig. Forrása a legtartalmasabb, leghathatósabb Jód-brom-forrás. A gyógyeredmények meglepők. A fürdőközönségnek immár 10 hértől több mint 100 kényelmes berendezett lakszobával áll rendelkezésére. — Kitünő konyha, biliárd, zongora, olvasó-terem; térsz. naponta kétszer. Elő- és utóévadban leszállított lakberek. — Ekkor katonatisztok, állami és vasuti hivatalnokok gyógy- és fürdődjak tekintetében is 50% kedvezményben részesülnek. Prospektusokkal szolgál az igazgatóság *Csizi, u. p. Rimaszécs*

(Petanovits) József ur a főváros VI. kerületi casinó vendéglőse az általa épített Metropole szállodát saját kezelésébe vette át. Azon körülmény, hogy Petanovits ur szakmájában uttörőnek ismerték, arra enged következtetni, miszerint a Metropole szálloda a fővárosba ránduló utazó közönség találkozó helye lesz. annál is inkább, minthogy Petanovits urat, az utazó közönség, mint a Terézvárosi casinó vendéglőse iránta tanúsított szeretetre méltó előzékenységet nagyon kedveli, ezenfelül a Metropole szálloda nagyon elegáns és minden igényt kielégítő kényelemmel el van rendezve.

(Időjóslat márc. 18-ára) *Szeles, hűvös, helyenként esapadék.*

Zemplén-vármegye Monographiája.

Szirmay és egyéb kulfők nyomán szerkesztett két kötetes munka.

Irta: **Kapás Lajos Aurél.**

I. Kötet.

Bevezető fejezet.

„Igazat nem hamisítottam, hamisat nem igazítottam.”

Tindó.

(Folytatás.)

A kőkor emberei — némelyek állítása szerint — kis termetűek valának; családi életet éltek — hogy milyen volt ez? ki tudná határozottan leírni — és barlangok szolgáltak nekik lakóhelyül.

A föld alakulását legalább 6 — 7 millió évre teszik a tudósok s szerintük az ember a legfiatalabb teremtmény. ⁹²⁾

Hogy milyen volt az ősember testalkata: erre nézve nagyon, de nagyon eltérő a szaktudósok véleménye. A sok tudós közül csak egy kettő véleményét ismertetem e helyen. *Broka* azt állítja, hogy a barlanglakó ember alacsony volt, a feje keskeny, homloka beálló, állcsontja pedig ferde volt. Ugyanílyennek találtak *Spring*, *Schmerling*, *Link*, *Schottenheim*, *Lund*, *Castelnau*, *Fuhlrott*, *Schaafhausen* a lelt koponyákat. Ezekről az emberekről aztán a koponya ismertetés alapján azt is mondják, hogy vadak és erkelmenek voltak. *Vogt* Károly mindemezt állításokkal homlokegyenest ellenkező véleményt mondott. Ő ugyanis határozottan azt állítja, hogy a legrégebbi kőkorbeli ember nagy, erős és hosszúfejű volt.

A hajdan óriásiak több, mint bizonyos, hogy csak a mesében éltek és sohasem is léteztek. Valószínű, hogy e balhiedelem azért és onnan kapott lábra, hogy az ásatások alkalmával napfényre került óriás méretű csontokról kezdetben — míg a tudomány ki nem mutatta alaposan e tévedést — azt hitték, hogy azok az ősember csontjai.

Hazánk barlangjaiban is akadtak itt-ott őskori kőszerek nyomára. *Majláth* Béla őssallatok csontjait és ezekkel közzközöket is talált Liptó-megyében. *Badányi* Máttyás ugyancsak ilyeneket Szepesmegyében. *Nyáry* Jenő az aggteleki barlangban tett ásatásokat s eredményt.

A mi vármegyénk is szolgált kő eszközöket, igaz ugyan, hogy ezen közzközök már csiszoltak. Ezen régi emlékek

Zombor

vidékéről valók s *Éles* Béla küldötte be őket 1881-ben a nemzeti muzeum érem- és régiség-osztályának ⁹³⁾ ajándékba.

A küldemény áll: két csiszolt kővésséből, emberi szárcsontból, kagylólétekből. Ezek edényben találtak. Az edények és edénytöredékek is a küldemény mellett voltak.

Nevezetes, hogy a kőszerekkel majdnem mindig edények is találtak. Ezek az edények agyagból készítették kézzel — korong nélkül — és különféle színűek, idomuak és nagyságúak. A vastagabb edények, melyek csücskekkel bírnak, homokkal vegyített agyagból vannak gyurva.

Nemrég ideje annak, hogy a régészet fejlődésnek indult. Még csak néhány évtizeddel ezelőtt is alig volt az embereknék fogalmak azokról a közzközökről, melyek néha-napján itt-ott akár ásás közben, akár a véletlen folytán, napfényre kerültek. Sokáig nemcsak a miveletlenek, hanem még a miveletlenek is *menyhőknek* gondolták ezeket a régi közzközöket s az a hiedelem járta szeltében-hosszában, hogy azok az égből hulltak alá. A tudatlan nép még ma is *menyhőknek* tartja s azt hiszi róluk, hogy bűvészerő rejtezik bennük; ép azért gyógyítószertul, babonául használja. ⁹⁴⁾

⁹²⁾ *Lyell* szerint az ember a harmadképlet pliocen korában; *Lubbock* szerint a miocénben és *Wallace* szerint az eocénben. *Ortuy* Tivadar dr. azt állítja, hogy az ember csak a negyedkorban létezett.

⁹³⁾ *Archaeologia* Értesítő. Uj folyam. I. k., I. rész. 166. lap.

⁹⁴⁾ *Lehoczy* I.: Id. m. 18. lap.

A zombori lelet a legifjabb kőkorszakból való, mert ebből a korból valók a finom és csiszolt alaku vésők és a kézzel készített cserépedények.

Megjegyzem, hogy a kőkor legelső szakából a legdurvább eszközöket, melyeken csiszolás épenséggel nincs, találjuk; a második szakból a leleteken már a csiszolás némi nyomai látszanak s ebből már fekete színű cserép maradvány is van. A legifjabb szak jellemzője a csiszoltság. Ebből a korszakból reánk maradt emlékekből következtethetjük, hogy e kor emberei földműveléssel és marhatenyésztéssel is foglalkoztak; tehát már nemcsak halász és vadász volt, hanem pásztor és földműves is a nép. A szövéshez is értett már és állandó lakósa volt.

Eldöntetlen kérdés marad az — mondja egyik tudósunk — hogy vajjon a kőkor ellenséges behatolás s erőszakos elpusztítás következtében, vagy természetes fejlődés s a szomszéd miveltőbb répekkel való érintkezés folytán enyészett-e el?

Much M. dr. azt hiszi, hogy birodalmunk lakható vidékei közül a legtöbb már ekkor be volt telepitve s hogy községeink legtöbbje prae-historikus előzményeken alapulnak.

A sok bizonyos dolog mellett, sok a bizonytalan is.

Például nem a legutolsó volna megtudni, vajjon az az ember, illetve az ősember, aki a kőkorból itt nálunk élt: honnan vette eredetét? Vajjon ennek is, mint a mi őseinknek, Ázsiában ringott-e bölcsője? A tudomány erre meg nem felel; de arra sem, vajjon akkor, amidőn a miveltég még nem terjedni kezdett: nem telepedtek-e meg itt jövevények a messze idegenből? Ha a régiek — t. i. az itt lakók — jövevényekkel nem frissültek fel: igen érdekes volna tudni, vajjon az eredeti lakosságban meg van-e még a mai napig a folytonosság? Ha meg van: miként és mivel bizonyítható; ha pedig megszakadt az; mikor s kik által?

Még egyet! A kőkor lakóira és a kőeszközök használatára bizonyítékokat nemcsak a profán tudomány nyújt; hanem a sokak által mindenha hivatkozott szentírás is bőven megemlékezik a kőszerek, illetve eszközök használatáról.

Nem akarok a sok idézetre hivatkozással hosszadalmas és unalmas lenni; csak két idézetet hozok elő.

József könyve 5. részének 2. versében a Kanaán vidékbeliekre vonatkozólag említettük: »Azon időben mondá az Ur Józueknak: Csinálj magadnak kőhéseket és metéld körül másodszer Izráel fiait.«

Mózes II. könyve, 4. rész, 25. versében írva van: »Szefera tehát azonnal igen eles követ vőn és körülmetélte fiát.«

E kitérés után térjünk vissza Zemplén-vármegyébe.

Zemplén vármegye bőven szolgáltat példákat az őskor felvilágosítására. A kőkorra vonatkozólag

Abara

község határában nüklenst (u. n. magot) és nyílhegyet találtak.

Báriban

ugyanilyenekre, nyílhegyekre és több apró-cseprő eszközökre bukkantak elég szép számmal.

⁹⁵⁾ U. o.

⁹⁶⁾ Arch. Ért. IX. 47.

(Folytatjuk.)

CSARNOK.

Király-Helmecz—Kutyabagos.

Magyarországon ha egy községet agyon akarnak dicsérni, Kutyabagossal mérik össze. Pedig hát ez a szegény minta Kutyabagos nincs meg Magyarországon helységnévtárában. Hogy úgy mondjuk: csak afféle »mythoszi terrenum«, amit valamikor, már talán jól sem emlékszem, a »Bolond Miska«, vagy a »Bolond Istók« fantáziája teremtetett meg.

No; ebben a mesebeli községben, már t. i. Kutyabagoson, egyáltalán nincsenek a kerítések kolbászból, hanem csak egyszerű rakottavaszszövből, vagy épenséggel nincs kerítés, de még kapu se. A házak, a mik vannak, úgy néznek ki, mintha a helyükről el akarnának szaladni; a rondaság, a szenny, a piszok már messziről mutogatja róluk borzas fejét. A ki az egyetlen utca végigjárására vállalkozik télvizidején: az először végrendeletet tegyen otthon, mint ezelőtt 50 évvel az, a ki Budapestre utazott s ha nagyobb szerencsétlenség nem éri is, egyben biztos lehet, hogy a kalocsnia belefut a sártengerbe.

Hát Kutyabagosnak ebből a rövidke rajzából, amit valamikor valaki megrajzolt: egyenesen rá lehet ösmerni — Király-Helmecze.

Tehát mégsem a fantázia teremtette Kutyabagost; megvan az »in natura« — Király-Helmeczen. Beszéljünk csak komolyan.

Király-Helmecz mintegy kétezer lakossal bíró székvárosa középpontja a Bodroglóknek. Van

benne: szolgabírói hivatal, járásbíróság, adóhivatal; van pénzügyőrsége, csendőrsége; itt laknak a járás- és körorvosok, laknak benne ügyvédök, van patikája, stb. stb. szóval minden hivatal itt van koncentráva, itt van összpontosítva az — értelmiség, s ide lesz rövid időn átszállásolva S.-A.-Ujhelyből a »Bodroglók-Tiszaszabályozó társulat« is.

Beillik-e mindez Király-Helmecze?

Nem illik be!

Skandalom: ahogy ez a város kinéz. Talán a »Bolond Istók« fantáziájában Kutyabagosnál is lejjebb áll. Mondjuk ki kerekén; nincs mit válogatni a szavakban. Mert az az óriási indolencia, amit itt az ember napról-napra lát tapasztal, kiméletet nem érdemel.

Egészítsük csak ki Kutyabagosnak fentebbi rajzát.

Az a nóta, hogy: »Ez az utca végig sáros még Király-Helmecze ilik ám igazán!

A város alsó végétől a felsőig vonuló névtelen utca, mely országút szerepet is játszik, ősszel, télben, tavaszkor, sokszor nyárban is egy meggázolhatatlan sárhegyet képez; pedig a szomszédos Szentek községnek olyan kőbányaia van, hogy nem Király-Helmeczet, de az egész Bodroglóktól ki lehetne belőle kövezni.

Dehát minek az! A helmeczi atyafi, mikor a mezei munka szünetel, inkább összetett kézzel pófékel naphosszant a kapujában s gyönyörködik a sártengerben, hogy sem csak egy darab kő letételével is lenditene valamit a mizerábilis állapot ellensúlyozására.

Gyerünk tovább! Fentebb számláltuk el, hogy mennyi hivatal van Király-Helmeczen koncentráva. Az már más kérdés, hogy van-e a hivatalnokoknak hol lakniuk? A kit a sorsa ide vet, házat is hozzon magával, mint a csiga, mert különben úgy jár, mint az ujhelyi utcaspró gyerek, akiről úgy énekelt hajdanában e sorok írója, hogy »párnája a pászilos domb, takarója cserjelombok.«

Mit szólunk a társadalmi élet egyik kulturális szükségletéről: a kaszinóról? Mi mást, mint azt, hogy ez és itt csak »pium desiderium!« Nincs. Nem is lesz tán száz esztendő múlva se! De kinek is volna kedve ilyen pórtékára gondolni! Hogy a koromsótét utcákon, a miken egyébiránt ez időszertint már tizenkét póznára szurt »szentjános-bogár« pislikol, a nyakát szegje!

Valóban nem lehet eléggé hü képét adni ennek a fészeknek, melyet geográfiai helyzeténél fogva is a Bodroglók közepontjának csufolunk.

Ugy halljuk, hogy a »Bodroglók-Tiszaszabályozó társulat« hivatali helyiségeinek s a hivatalnokok lakásainak építését a közeljövőben már megkezdik. A társulati hivatalnokoknak tehát lesz hol fejüket lehajtaniuk. Nagy köszönetre köteleznék Majláth József gróf, a társulat elnöke, a másrendbeli hivatalnokokat is, ha igényeiknek megfelelő egynehány kiadó lakást építtetne. Evvel nemcsak a város csinosodását mozdítaná elő, de könnyítene a lakásban szűkölködők kényelmetlen helyzetén is.

Az is hallatszik, hogy az utcák (legalább a főut) kiköveztetése tervben van. Sürgetjük ezt. Ne maradjon a terv csak — papiroson; ne maradjon aj végtelenségig pusztá »pium desiderium.«

Sokat lehetne még felhozunk. De azt hisszük, hogy az elmondottakkal rámutattunk az égető szükségletekre. Az égetők közt is a legégetőbb az utkövezés. E végből pedig a közigazgatáshoz apellálunk. Ha másképp nem lehet: vigye keresztül azt — kényszer munkával. A hivatalnoki s tisztviselői karban nem fog hiányozni bizonyára az áldozatkészség arra nézve, hogy a rondaság s ódság letargiájában trespéd lakosságnak a célszerű újításokhoz tehetsége szerint segédletet nyújtson. **Farkas Bertalan,**

Vármegyei Hivatalos Rész.

T. Zemplénvármegye törvényhatósági Bizottságának S.-A. Ujhelyben, 1894. évi február hó 15-én tartott közgyűléséből.

838704. sz. Olvastatott a Nagyméltóságú kereskedelemügyi Ministerium f. évi 7038. számú intézkedése, melylyel a kéményseprő ipar gyakorlása tárgyában a vármegye közönsége által alkotott szabályrendelet 2 példányát jóváhagyó záradékkal ellátva, az e tárgyra vonatkozó iratokkal, további eljárás végett leküldi.

A jóváhagyott szabályrendelet a jegyzői karnak, tiszti ügyésznek tudomás, a járási főszolgabírónak kihirdetés és alkalmazkodás végett kiadni és a »Zemplén« című hivatalos közlönyben közzététetni rendeltetett. Kelt mint fent.

Jegyzette:

Fejes Ernő,

tb. aljegyző.

Kiadta:

Dokus Gyula,

főjegyző.

Szabályrendelet

a kéményseprési iparról.

1. §. Zemplénvármegye 16 kéményseprési munkakörbe osztatik még pedig:

1. kör. Tokaj székhelylyel: Tokaj, Tarczal,

B.-Kdesztur, Erdőbénye, Olasz-Liszka, B.-Kisfalud, Szegilong községek.

2. kör. S. Patak székhelylyel: Trauczonfalva, Károlyfalva, M.-Hotyka, Petráhó, Józsefalva, Vég-Ardó, Tolcsva, V.-Ujfalu, B.-Olaszi, B.-Zsadány, B.-Sára, Erdő-Horvát, Komlóska, Regéc 3 huta.

3. kör. Szerencs székhelylyel: Tállya, Mád, Ond, Rátka, Golop, Zombor, Monok, Bekecs, Legyes-Bénye, Megyasszó, T.-Szada és Harkány község pusztákkal és tanyákkal.

4. kör. Székhelylyel: Csanáros, Sóstófalva, K.-Dobsza, H.-Kak, Berzék, S.-Hidvég, Girincs, K.-Csécs, Köröm, Kesznyéten, Gesztely, H.-Németi, T.-Lucz községek.

5. kör. S.-A.-Ujhely város.

6. kör. B.-Ujlak székhelylyel: Borsi, Szöllőske, Zemplén, Kis-Bári, Nagy-Bári, Ladmóc, Csarnahó, Kis-Toronya, Nagy-Toronya, Csörgő, Hosszuláz, Rudabányácska, Czéke, M.-Jesztreb, Imreg, Szürnyeg, Barancs, Garany, Kiszte, Kásó, Gercsely, Velejte, Lasztóc, Legenye, Mihályi, Kis-Kázmér, Nagy-Kázmér, Biste, Kolbása, Széphalom, Mikóháza, Vily, Vitány, Mátyásháza, A.-Regmecz, F.-Regmecz községek.

7. kör. Lelesz székhelylyel: Kaponya, Battyán, Csernő, K.-Tárkány, N.-Tárkány, Agárd, Leányvár, K.-Dobra, Bély, Bácska, Lelesz-Polyán, Szolnocska, Boly, Veke, Zétény, Szinyér, Rad, Pálfölde, Szent-Mária, Kis Ujlak és B. Vécs.

8. kör. Király-Helmecz székhelylyel: Perbenyik, Dámóc, Luka, Cséke, Semlyén, Ricse, Kis-Czigánd, N.-Czigánd, Karád, Vajdácska, Karos, Karcsa, Páczin, Örös, N.-Kövesd, A.-Bereczki, F.-Bereczki, B.-Szög, B.-Szerdahely, Szomotor, Szentcs, K.-Rozvány, N.-Rozvány, K.-Géres, N.-Géres községek.

9. kör. Tőke-Terebes székhelylyel: Hardicsa, Kazsu, Kelecseny, Upor, Isztáncs, M.-Izsép, Cselej, Egres, K.-Ruszká, N.-Ruszká, Miglész, Pelejte községek.

10. kör. Gálszécs székhelylyel: a járás többi községei.

11. kör. Nagy Mihály székhelylyel: a járás egyrésze.

12. kör. Buttká székhelylyel: a nagymihályi járás másik része.

13. kör. Varannó székhelylyel: a varannói j.

14. kör. Homonnaszékhelylyel a homonnai j.

15. kör. Szinna székhelylyel: a szinni j.

16. kör. Sztropkó székhelylyel: a sztropkói j.

2. §. Kéményseprési ipar gyakorlására az előző szakasz alapján, csak 16 oly egyén nyerhet iparjogosultságot, aki az 1884. évi XVII. t. cz. 4. §-a értelmében képességét beigazolja. A jelenleg működésben levő kéményseprő iparosok iparuk folytatásában meghagyatnak. Az újonnan alakított munkakörökre iparengedély adható. Azon kéményseprő mestereknek, akinek munkaköre változás alá jött, új munkakörét a főszolgabíró meghallgatásával az alispán határozza meg. Más vármegyében lakó vagy működő kéményseprőknek a vármegye területein tovább működés meg nem engedtetik.

3. §. Ugy nyáron mint télen azon kémény, mely nappal használatban van, havonként egyszer, azon kémény, mely éjjel is használatban van, két hetenkiot tisztítandó. Azon iparosok kiknek iparuk folytatásához a folytonos vagy nagy tüzelés szükséges, minden héten kötelesek kéményeiket tisztíttatni.

A patics kémények építése lehetőleg mellőzendő, de a hol ilyenek vannak, azokra nézve a kéményseprő a tulajdonosokkal átalány összegben kiegyezhet, sőt a szegényebb sorsuk kéményeit a községi előjáró saját felelőségére a tulajdonosok vagy más községbeli ahhoz értő egyén által is kispertetheti.

(Vége köv.)

Kereskedelemügyi m. kir. ministeriumtól, 88247. sz. 1893. Sopronvármegye közönségének. Másolat.

(Folytatás és vége.)

Ezekre nézve ugyanis a mentség alapját azon körülmény képezi, hogy az utadó a fő és székvárosban, valamint az önálló törvényhatósági városokban községi pótdadó jellegével-bír; mely alól pedig az 1886. évi XXII. törvénycikk 138. §-a értelmében az említett egyének fel vannak mentve.

c) Az ideiglenesen adómentes házak és épületek a többször hivatkozott 15322/92. szám alatt kiadott végrehajtási rendelet II. csoport 15 §. 4. pontjában foglaltak értelmében utadó alapját nem képezhetik.

3.) Az alispán által C. pont alatt előterjesztett javaslatok, mely a hivatkozott 15322/92. sz. alatt végrehajtási utasítás II. csoport 15. §. 1. pont negyedik bekezdésének mikénti értelmezésére és módosítására irányul helyesnek és elfogadhatónak találtam.

Ehhez képest az idézett végrehajtási utasítás érintett pontját következő határozmányokkal egészitem ki.

a) Az állami egyenes adóban évközben teljesített pótelőírások után, történtek legyen azok több évre visszahatólag, az előírási évben utadó ki nem vethető, mert az utadó alapját az 1892.

évből végleg előírt állami egyenes adók képezik s mert ezen szaporulatok az előírást követő évben teljesítendő utadók kivételével alkalmával úgy is figyelembe fognak vétetni.

b) Az állami egyenes adóban évközben előfordult változások, illetve leírások a fel kérelmére csak azon esetben vehetők figyelembe, ha kitűnik, hogy az illető egyén csakis a tévesen előírt állami egyenes adó leírása folytán az utadónak minimális tétele lett volna reá alkalmazható, avagy ha az állami egyenes adónak leírása következtében az illető egyén megszűnik utadó köteles lenni;

c.) Az újonnan keletkezett üzletekre a keletkezési évben kirótt állami egyenes adó után, ugyanazon évre utadó ki nem vehető s viszont a megszűnt üzletekre a megszűnést követő évben az utadó kivétel; mert az utadó alapját az 1892. évben végleg előírt állami egyenes adók képezik.

A megszűnt üzletekre a megszűnést követő évben kirótt utadó csakis a behajthatatlanság esetén irható le, mert a mint az üzlet keletkezésének első évében elért jövedelme után utadóval megterhelve nem lett: úgy méltányos, hogy ezen terhet a megszűnést követő évben viselje, vagyis a mit az utadó az első évben vesztett, azt a megszűnést követő évben megkaphassa.

4. Az alispáni felterjesztésben D. alatt felvetett kérdésre, mely az 1890. évi I. törvényzikk 25. §-ában felsorolt egyének utadó mentességére vonatkozik, pótlólag fogok válaszolni.

5. A felterjesztésben E. alatt előterjesztett azon kérelemre nézve, mely szerint az alispánnak az utadó kivétel, behajtása, nyilvántartása, kezelése és ellenőrzése érdekében teljesítendő helyszíni szemlék alkalmával felmerülő utazási költségei a közúti költségelölányzat előre nem látható kiadások rovata terhére lennének utalványozandók következőket jegyzem meg:

A költségek fedezésére a közúti alap csak azon esetben lesz igénybe vehető, ha és amennyiben a törvényhatóság első tisztviselője az egyéb hivatalos teendőkből felmerült utazási költségeinek fedezésére a törvényhatóság szervezeti szabályzata értelmében az általános évi köz költségvetés terhére utalvánnyal nem rendelkeznék, s vagyha a köz költségvetésben a törvényhatóság közigazgatási tisztviselői, illetve az alispán részére utazási

költségek címén semmi sem volna előírva. Ez esetben fennebb említett utazási költségeknek a közúti alaptól leendő fedezhetése tekintetében a törvényhatóság közgyűlése lesz hivatva első sorban határozni, s e részbeni határozatát jóváhagyás végett hozzám felterjeszteni.

Amennyiben pedig a közigazgatási tisztviselők s köztük az alispán egyéb hivatalos teendőiből felmerült költségeinek fedezésére átalányt huzna vagy ezen utazások költségeinek fedezéséről a törvényhatóság általános évi költségvetésben gondoskodva lenne; akkor az utadó kivétel, behajtása, nyilvántartása, kezelése és ellenőrzése céljából megejtendő szemlék alkalmával felmerült utiköltségek fedezésére a köz költségvetésben előirányzott összegekből lesznek fedezendőek.

(Vége köv.)

886. 94. sz. Zemplén-vármegye számvevősegtől.

Hirdetmény árlejtésre.

Vármegyénk t. gazdasági választmánya Sátorja-Ujhelyben a f. évi febr. hó 10-én 24. 186/93 k. i. sz. a. kelt határozatával elrendelvé, hogy a vármegyei székház utcára néző homlokzata kijavíttassék s bemészeltessék, — továbbá elrendelvé, hogy az ereszcatornak esővíze a külső falaktól alkalmas módon elvezetessék; mindezekre a közműmunkákra árlejtés kitűzése és tartása válván szükségessé: felhívom a vállalkozni szándékozókat, hogy a f. hó 29-én (huszonkilencedikén) d. é. 9 órakor számvevősegtünkél tartandó árlejtésen részt venni és vonatkozó írásbeli zárt ajánlataikat, melyekhez a vállalati összegnek 10%-a készpénzben biztosítékul bemellékelendő, szintén számvevősegtünkél legkésőbb márc. hó 28-ának d. u. 5 óráig benyújtani igyekezzenek.

Az elkészítet benyújtott, vagy biztosítékkal el nem látott ajánlatok az árlejtés tárgyalás alá vétetni nem fognak.

A vállalatra vonatkozó előmérték-költségvetés, ugyszintén a tervrajz is alüirotnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető.

S. A. Ujhely, 1894. márc. 13.

1—2 Dongó Gy Géza, főszámvevő.

4762. sz.

Zemplén-vármegye alispánjától.

Nyilvános köszönet.

A március 3-án rendezett mérnökbal rendezése 50 frtot mint a bál jövedelmét jótékony célra leendő fordítás céljából a vármegye pénztárába befizetett.

Ezen összeget hason számú intézkedésemely a s. a. -ujhelyi árvasegélyző és jótékony egyesületnek adtam ki.

Miről midőn a rendezőseget nyilvánosan nyugtázom, egyidejűleg nemes emberbaráti cselekedetökért köszönetemet fejezem ki.

S. A. Ujhely, 1894. év március hó 15-én.

alispán távollétében:
Dókus Gyula, főjegyző.

2396 sz.

Zemplén-vármegye alispánjától.

Közhirre tétel végett ./. alatt másolatban kiadom.

S. A. Ujhely 1894, február 22-én

alispán helyett

Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

2576. ajk. 1894. szám Temes vármegye alispánjától. Tekintetes törvényhatóság! A kir. belügyminiszter 1873. évi 10236. számú leiratával megengedte, hogy Karlsdorf — Károlyfalvára, Kagerdorf — Temes-Strázsára, Albán — Cseh-falvára, Duplaj — Temes-Váralja-ra változtassa nevét. Van szerencsém erről tudomás vétel végett értesíteni és arról, hogy az új nevek használata 1894. évi március hó 1-én veszi kezdetét. Tisztelettel Temesvárott 1894. január 24-én Deschán sk. alispán.

A szerkesztő postája.

D. E. K.-Halmecz. A vizontlátásra!

B. A. urnak — Z. Szinna. Besoroztuk.

P. Gy. urnak — Helyben. T. J. dr. urnak — Miskolcz.

A husvétii számban jönnek.

P. M. urnak — N. Azar. Levelet irtunk.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: Éhlert Gyula.

HIRDETÉSEK.

HIRDETÉMÉNY.

A s. a. -ujhelyi polgári takarékpenztár és hitelegylet

a birtokos osztály hitelszükségletének szem előtt tartása mellett működési körét 1000 forinttól kezdve a

JELZÁLOG MITELRE

is kiterjeszti.

Mérsékelt kamatláb és előnyös törlesztési feltételek mellett

föld- és városi házbirtokokra

törlesztési kölcsönöket engedélyez.

Törlesztési idő 15-től 50 évig.

A kölcsön nem záloglevelekben, de készpénzben teljes összegben számoltatik le.

A kölcsön eléréséhez telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és adókönyvecske szükségeltetik.

Az igazgatóság.

Tk. 213./1894. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csenes József abauj-szántói lakos végrehajtónak Szendrei József tályai lakos végrehajtást szenvedő elleni 225 ft 32²/₃ kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a s. a. -ujhelyi kir. törvényszék (a szerencsi kir. járásbiróság) területén lévő Tállya község és határában fekvő a tályai 189. sz. tjkvben A. I. szabadbirtok 1. sor 305. hr. és 531. ó. 1. sz. Szendrei József nevében álló ház és udvarra 400 frt kiküldési árban, továbbá a tályai 1613. sz. tjkvben A. I. 2372/d. hr. sz. felerészben végrehajtást szenvedő Szendrei József másik felerészben pedig végrehajtás alatt nem álló Bán Zsuzsánna tulajdonát képező a „Koldu” őrzésben fekvő szőlőre az 1881. évi 60. tc. 156. §-a értelmében egészben 64 frt kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894-ik évi április hó 13-ik napján d. e. 10 órakor Tállya község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 40 ft és 6 ft 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy min. rendelet

8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szerencsen, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1894. évi jan. hó 30.

Várady, aljbiró.

Kiváló gépen tisztított és a budapesti m. kir. állami vetőmag vizsgáló állomás által megvizsgált és teljesen Arankamentesnek konstatált — e vidéken termett — elsőrendű

Lóheremag

kapható: **Holländer Adolf és Fia** cégénél Ungvárt.

2—4

Eladó széna.

Legjobb minőségű réti széna métermázsánként 2 ft 70 kr-ával eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál Prop-per Jenő bérgazdasága Sztarán. (Zemplén megye.)

Hirdetmény.

A legényei körjegyzőséghez tartozó alább irt községek vadászati területei a következő napokon fognak nyilvános árverés útján haszonbérbe adatni:

Mihályi 1894. márczius 29-én d. e. 10 óra.
Lasztócz „ „ „ d. u. 3 óra.
K. Kázmér „ „ 31-én d. e. 10 óra.
N. Kázmér „ „ „ d. u. 3 óra.
Kolbása „ „ „ 2-án d. e. 10 óra.
Biste „ „ „ 3-án d. e. 10 óra.

Az árverés feltételei a körjegyzői irodában Legényén bármikor megtekinthetők.
Legénye, 1894. márczius hó 15-én.

Kovács Ödön, körjegyző.

Tk. 302./94. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s. a. -ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Soltész Miklósné előbb Pikor Józsefné és társai végrehajthatóknak Sztruhala János és társai végrehajtást szenvedők elleni 1055 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s. a. -ujhelyi kir. törvényszék (a s. a. -ujhelyi kir. járásbiróság) területén levő S. A. -Ujhely városában fekvő a s. a. -ujhelyi 473. sz. tjkvben foglalt + 1134. 1135. hr. sz. belhelyből kertből és 286 összeírású számú házból Sztruhala Jánost, Sztruhala Anna férj. Polturák Ferencné, Sztruhala Józsefet, Sztruhala Sándort, Sztruhala Gézát, Sztruhala Erzsébetet, kiskoru Sztruhala Matildot továbbá Sztruhala Anna férj. Stercz Józsefné, Sztruhala Mária férj. Lová Jánosné, Lahó Józsefet, Lahó Jánost, Gordon Erzsébetet s Gordon Máriát illető jutaléokra az árverést 1500 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1894. évi április hó 16-ik napján délelőtt 10 órakor a s. a. -ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozók kivéve a végrehajthatókat, kik a bánatpénzt letenni nem kötelesek, tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 156 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál S. A. -Ujhelyben, 1894. évi január hó 25-én.

Wieland, kir. törvbíró.

Első tokaji cognac-gyár

Tokajban.

Törvényes védjegy Aranyérmekkel a következő kiállításokon lett kitüntetve
BERLIN, PARIS, LONDON, BRÜSSEL, HAAG, NIZZA és BORDEAUXBAN stb.

Nyilatkozat és intés!

T. cz.

Szíveskedjék saját védelmére tudomásul venni, hogy **csakis mi és kívülünk senki sem tart Tokajban cognac gyárat üzemben** és hogy csakis a mi gyártmányunk

VALÓDI TOKAJI COGNAC.

Minden más gyáros és viszont elárúsító ki gyártmányát „tokaji cognacnak” nevezi, tudatosan

hamisítást

követ el, miután cognacjuk nem Tokajban lett gyártva, ezek tehát a törvény előtt

utánczók és hamisítók

kik ellen egyidejűleg pereket indítunk és a hamisítványok elkobzását kérjük.

Fölkérjük tehát saját érdekében, mindig a fenti **Tokaj városi címere mint védjegyünkre** ügyelni ha valódi tokaji cognacot akar venni.

Kitünő tisztelettel

Első tokaji cognac-gyár Tokajban.

Lóheremag

5, 10, 25, 50 kilós zsákokban.

Komócsinfűmag

40 kilós zsákokban, minndkettő államilag ólomzárólva.

Répmag

5, 10, 25, 50 kilós zsákokban.

Vetőburgonya

bárminő mennyiségű.

Kapható:

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában u. p. Koncza.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hírnévnek örvend. Ezen fájdalomcsillapító bedőzölés valamennyi köszvény, csúsz és fogszagadásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólva emlékeztető hozza. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmeghírbízható házi-szer általánosan kedvelt és emellegva már további ajánlásra nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitünő házi-szernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony” védjegyre ügyelendő, nehogy utánczot adjanak, mert csak a városi Horgonyval ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerüzéhez: Richter gyógyszerüzethez, az arany országhoz Prágában vagy Turók József gyógyszerészhez Budapesten.

A Borries-féle uradalmak igazgató-ságának Eckendorfban (Észak-Németország) tudomására jöven, hogy eckendorfi répmag több helyről mint eredeti vagy javított ajánlatik. Kötelességének tartja tehát nevezett igazgató-ság a **gazdaközönség érdekében** köztudomásra hozni, hogy

eredeti eckendorfi

takarmányrépa-mag

valódi minőségben

Ausztria-Magyarországban csakis

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésben

Budapesten

kapható, amennyiben az eckendorfi uradalmak mint ez évben, ugy 1898. évig csak egyedül ezen cégnek fognak répmagot szállítani, mely cég az erre vonatkozó árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve megküldi. 2-2

HIRDETMÉNY.

Ezennel köztudomásra hozzuk, hogy **egy elsőrangú jelzalog-intézet képviselővel bizatván meg,** alulírt intézetnél **1000 forinttól kezdve 40¹/₂ vagy 50 év alatt évi annuitással törleszhető**

jelzalog kölcsönök

ugy földbirtokra, mint városok és községek részére a legkedvezőbb feltételek mellett díj és jutalékmentesen kieszközölhetők.

Ugyanez intézet **vesz és elad** mindenféle **értékpapirokat,** idegenpénzeket és vert-aranyat, valamint elfogad **betéteket folyó számlára is** kedvező feltételek alatt.

A Zemplénmegyei kereskedelmi, ipar-, termény- és hitelbank

S.-A.-Ujhely.

Magyarország

teljesen független politikai napilap. Nincs lekötve senkivel szemben, nem áll sem egyeseknek, sem osztályoknak, sem érdekköröknek szolgálatában.

A „Magyarország” önzetlenül csupán egy célt szolgál: az ország függetlenségének és önállóságának ügyét. Ez lebeg folyton szeme előtt és ennek elérésére törekszik.

A „Magyarország” mindig és mindenkiel szemben tárgyilagoss és elfogulatlan. Egy mértéket ismer: az igazság mértékét, a melytől soha semmi körülmények közt el nem tér.

A „Magyarország” szerkesztőségének és kiadóhivatalának megfeszített munkája folytán az összes országos és külföldi eseményeket legelőször hozza az olvasó közönség tudomására.

A „Magyarország” ot reggel már az ország távolos részeiben is olvasni lehet. Hozza az az napi országgyűlést teljesen kimerítő szövegben, az aznapi összes eseménye ket egy a fővárosból, mint a vidékről és a külföldről. Hozza a bel- és külföldi teljes tőzsdei jegyzéket és árfolyamokat. Naponként közöl tárcát, regényt és más érdekes közleményeket.

A ki a „Magyarország”-ot olvassa az az üzleti, társadalmi és politikai eseményekről sok helyen egy egész nappal előbb értesül, mint más lapokból.

A „Magyarország” már is 30,000 példányban forog az olvasóközönség kezében s így rövid idő alatt elérte a támogatásnak azt a mértékét, a melylyel a magyar lap eddig még nem dicsekedhetett. A közönség ezen támogatását a szerkesztőség a lapnak folytonos fejlesztésére és tökéletesítésére fordítja.

A „Magyarország” előfizetési ára:

Április hóra 1 fnt 20 kr. (április—június) negyedévre 3 fnt 50 kr., április—december hónapokra 10 fnt 50 kr. Az előfizetési pénzek postautalványon a kiadóhivatalba Budapest, Rostély-utca 2. küldendők.

Magyarország kiadóhivatala.

Meghívó.

A homonnai kerületi **betegsegélyző pénztár** t. cz. közgyűlési küldöttjei a folyó évi márczius hó 29-én délután 2 órakor „Stefánia vendéglő” éttermében

I-só évi rendes közgyűlésre

teljes tisztelettel meghivatnak.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés az 1893. évi zárszámadásoknak betérjesztése.
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. Az évi mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság, felügyelő bizottság és választott bíróság tagjainak választása.
5. Netaláni indítványok.

Homonnán, 1894. márc. 15.

Az igazgatóság nevében:

Némethy József,
könyvelő.

Pápay Pál,
igazg. elnök.

Szaftalan és nyomban száradó

Cs 10 Mtr.
1 Ko
1 fnt 50 kr.

Csak 1/2 s 1 kilós
üvegekben fekete
képpel
és védjeggyel

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt a használatosságának, mivel a kell-metlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajtaknak sajátja, elkerültesse. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül hogy elviszontatná fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymáz,

sárgasbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj festék födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betű minden foltot, korábbi mázolást át; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékek mar bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, emellegva nem fűdi el a famusztrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzet méter. (két közepnagyságu szobára való) 5 fnt. 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék elővigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 250 ére létező gyártmányt sokféle utanozzák és hamisítják, sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

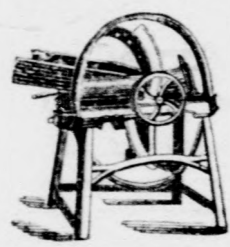
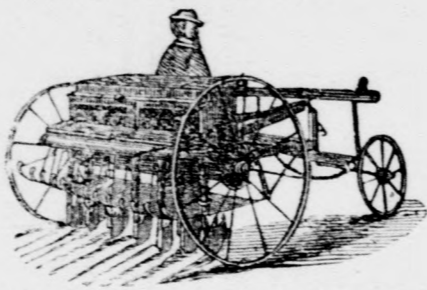
Valódi minőségben csakis **Malátsik György** fűszer- és vegyes kereskedésében kapható S.-A.-Ujhelyt.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán, vám-utca 12. szám.

Ajánl a t gazdaközönségnek a tavaszi időnyre szükséges gépeket, nevezetesen szilárdan szerkesztett

könnyű sorvető és szóróvető gépeket, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat stb. továbbá Baker- és magtár-rostákat, mely gyártmányainknak gépgyárunkban állandóan jelenléteken készletét birjuk.

Szállítunk továbbá saját gyártmányu s legjobb szerkezetű szeszgyár- és malom-berendezéseket, gőzgépeket és gőzkazánokat, házi- és egyéb szivattyukat, olajsajtóka és olajmagpörkölőket, elhasznált gépek, különösen

gőzmozgonyok és gőzcséplők

pontos átigazítását és kijavítását legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes árjegyzékét b. kívántra ingyen és bérmentve küldjük. 2--6

Munkácsi uradalom savanyuvizeinek elárúsítása.

Az aulit uradalmi igazgatóság tisztelettel közhírré teszi, miszerint az uradalom

„Szolyvai“, „Luh Erzsébet“, „Polenai“ és „Olenyovai“

ásványvizeinek képvisletét, illetve kizárólagos elárúsítását

Ung, Zemplén, Borsod, Heves és Gömörmegyék területére

Holländer Adolf és fia uraknak

Ungvárt

adta át és kéri a t. cz. közönséget, miszerint ebbeli rendelményeit nevezett céghez intézni sziveskednék.

Schönborn Buchheim Ervin gróf uradalmi igazgatósága Munkácson.

Keil Alajos-féle PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képeretek stb. bearanyozására. Egy kis palack ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

A mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom ezennel, hogy az általam építettett

Metropole szállodát Budapest, Kerepesi-ut 58. sz.

saját kezelésembe vettem át,

Ezen I.-ső rangú szálloda, a legújabb kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve, és gyönyörű fekvése által Budapest leg-ellenkebb helyén tűnik ki, azonkívül központi fűtéssel, felvonó gép (Lift), villamos világítás és fürdőkkel el van látva és kitűnő étteremmel és kávéházzal bir.

Kiszolgálás és világítás nem számítatik fel.

Támaszkodva hosszu éveken át szerzett tapasztalataimra, főtörekvésem lesz minden tekintetben az utazó közönség meglegedését kiérdemelni és kérem az eddig irántam tanusított bizalommal ezen új vállalatomra átruházni

PETANOVITS JÓZSEF, szálloda-tulajdonos.

ELSŐ TOKAJI COGNAC-GYÁR TOKAJBAN.

Lajstromozott védjegy törvényileg védve

Védjegy. Tokaj város czimere

TOKAJI COGNAC

tiszta borból készítve csak akkor valódi ha e védjegy az Ettiquetten, dugón és ólom kupán látható, **enélkül értéktelen utánzat.**

Kapható minden nagyobb üzletben, gyógyszerárban, kávéházban és vendéglőben s. a t.

Minőség utólérhetlen

8 kiállításon arany-éremmel kitüntetve.

SÁRTORY OSZKÁR fiókja

Építőanyagok raktára, és Cementáru gyára Miskolczon, Buza-tér 24. sz.

alánkzik: **Betonirozás, Csatornázás, Granito-Terrasso padozatok** elkészítésére, **Cement és mozaik-lapok kövezésére**; elvállal minden a **cement-iparba vágó munkálatokat**, szakértői kivitellel.

A leghiresebb gyártmányu **Portlandi és Román-cement** kapható. 2-10

Kivánatra előleges költségvetéssel szolgál.

Mintalapokat és rajzokat ingyen és bérmentve küld.

Kérjen Ön mindig csak

„ZACHERLINT“

mert ez a leghathatósabb élő szer minden rovar klirtására.

Mi tudna világosabban beszélni, mint az elért eredmény és azon páratlan elterjedtség, melynek ezen rendkívül hatható szer örvend. Nincs oly utánzott szer, mely a »Zacherlin«-nek csak nyomába jöhetne.

Kérjen Ön mindig csak egy **lepecsélt üvegcsét**, mely »Zacherl« névvel van ellátva. Minden más értéktelen utánzat.

Az üvegcsék árai: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 ft. és 2 ft.

»Zacherlin-takarék« gépecske ára 30 kr.

A valódi Zacherlin kapható:

1-10

S.-a.-Ujhegyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Ákos, Éliásy Imre, Bárczy Béla, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Béla Lajos, Klein Henrik, Klein Béla, Malártsik György, Szentgyörgyi Vilms, Klein Géza.

Abauj-Szántó: Blau Herman. Sóváry Kálmán.

Gálszécs: Grün Lajos, Grün Salamon.

Homonnán: Pápay Pál, Klein Dávid, Póányi Dezső, Szekerák Ambrus, Friedmann Markus, Rosenblüth Sándor.

Mándok: Reichard H.

Mád: Zipszer Albert.

N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Mezner Vilms.

Sárospatakon: Pavletits György s Palcsó Lászlónál.

Szeresenen: Rochlitz Dezsőnél.

Tállya: Sichermann Jakab és fiánál.

Tokajon: Frisch Vilmos, Helm Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma.

Varannón: Cseri Herman, Gaál Sándor.

Zalatna: Polberth Vilmos.